

APSTIPRINĀTS:

Engures Mūzikas un mākslas
skolas direktore Ina SELIVANOVIČA

2016. gada "1." septembris
ar rīkojumu nr. 1-10/14 p.1.5.

ENGURES MŪZIKAS UN MĀKSLAS SKOLA

PROFESIONĀLĀS IEVIRZES IZGLĪTĪBAS PROGRAMMA

MĀCĪBU PRIEKŠMETS

„KOLEKTĪVĀ MUZICĒŠANA”

VIJOLES SPĒLĒ

KODS 20V 212 021

Mācību priekšmeta programma pieņemta Engures Mūzikas un mākslas skolas metodiskās komisijas 2016.gada 30. augusta sēdē, protokols Nr. 4

Mācību priekšmeta programma izstrādāta saskaņā ar 2015.gada 31.marta licencētās profesionālās ievirzes izglītības programmas P-11412

Stīgu instrumentu spēle-Vijoles spēle prasībām.

Mācību priekšmeta programmu izstrādāja

Pedagogs Alvīns Tairons
/amats, vārds, uzvārds/

[Paraksts]
/paraksts/

Mācību priekšmeta „Kolektīvā muzicēšana – „Vijoles spēles ansamblis” programma ir profesionālās ievirzes izglītības programmas „Vijoles spēle” sastāvdaļa.

MĀCĪBU PRIEKŠMETA MĒRĶI

1. Nodrošināt audzēknim iespēju sagatavoties profesionālās vidējās izglītības ieguvei izglītības programmā “Stīgu instrumentu spēle”;
2. Sekmēt audzēkņa veidošanos par garīgi attīstītu, brīvu, atbildīgu un radošu personību;
3. Attīstīt ansambļa spēles izjūtu, iemaņas un prasmes;
4. Iepazīties ar plašāku mūzikas repertuāru: ne tikai ar skaņdarbiem vijolei, bet arī ar dziesmām, muzikāliem pārlikumiem un aranžijām, fragmentiem no skatuves mūzikas, kā arī citiem vokāliem un instrumentāliem skaņdarbiem.

MĀCĪBU PRIEKŠMETA UZDEVUMI

1. Nodrošināt audzēkņa sistematizētu pamatzināšanu un pamatprasmju apguvi instrumenta spēlē, veicināt muzikālo spēju attīstību kolektīvajā muzicēšanā, kā arī vērtīborientācijas veidošanu mūzikā atbilstoši uzņemšanas prasībām mūzikas profesionālās vidējās izglītības programmās;
2. sekmēt muzikālās darbības pieredzes apguvi mūzikas kolektīvajā instrumenta spēlē un attīstīt jaunrades spējas mūzikā;
3. veidot prasmes klausīties vienam otru;
4. atraisīt audzēkņa muzikalitāti un individuālās radošās spējas, spēlējot ansablī;
5. attīstīt spēju pārdzīvot, spēlēt vienā manierē;
6. ievērot sinhrono artikulāciju;
7. veidot uzmanīgu attieksmi pret skaņas balansu, pilnveidot frāzēšanu;
8. lapas lasīšanas iemaņas attīstīšana un pilnveidošana;
9. transpozīcijas iemaņu veidošana.

MĀCĪBU PRIEKŠMETA SATURA APGUVES ILGUMS UN APJOMS

Mācību priekšmeta „Kolektīvā muzicēšana” programmas satura apguves sākums profesionālās ievirzes izglītības programmā „Vijoļspēle” – 1. klase.

Mācību priekšmeta „Kolektīvā muzicēšana” programmā „Vijoles spēle” īstenošanas ilgums 8 (*9) mācību gadi.

Mācību programmas apjoms:

Mācību periods	8 (*9) mācību gadi
Mācību nedēļu skaits mācību periodā	245 (*280)
Kontaktstundu skaits mācību periodā	455 (*525)
Patstāvīgā darba stundu skaits	210 (*245)

*) mācību priekšmetā „Kolektīvā muzicēšana” 9. klase programmā „Vijoļspēle” paredzēta, lai nodrošinātu secīgu pāreju no vienas izglītības pakāpes nākamajā mūzikas izglītības pakāpē.

Muzicējošo vienību daudzums un sastāvs atkarīgs no skolas audzēkņu kontingenta, no audzēkņu skaita instrumenta spēles klasēs un katru gadu var mainīties.

Mācību priekšmeta „Kolektīvā muzicēšana – „Vijoles spēles ansamblis” programma ir profesionālās ievirzes izglītības programmas „Vijoles spēle” sastāvdaļa.

Mācību nedēļu skaits mācību periodā	35
Stundu skaits nedēļā	2
Kontaktstundu skaits mācību periodā	70
Patstāvīgā darba stundu skaits	35
Mācību satura apguves stundu skaits kopā (gadā)	105

MĀCĪBU PRIEKŠMETA PROGRAMMAS MĀCĪBU SATURS

Mācību priekšmeta programmas saturs tiek balstīts uz mākslinieciskā repertuāra apguves pamata.

Mācību gada laikā kolektīvam jāapgūst 6 – 10 dažādu laikmetu komponistu, stilu, žanru un rakstura skaņdarbi.

Repertuāra izvēle un tā grūtības pakāpe kopumā, kā arī atsevišķu partiju sarežģītība, tā apstrāde (aranžēšana), kā arī izdales nošu materiāla sagatavošana un sadale atkarīga no audzēkņu sastāva, konkrētu audzēkņu iepriekšējās praktiskās muzikālas darbības pieredzes, katra muzicējošās vienības dalībnieka praktisko iemaņu līmeņa un apjoma instrumenta spēlē, kā arī katra audzēkņa spējām.

Repertuāra izvēlē, apstrādē (aranžēšanā) un partiju sadalē jāņem vērā skaņdarba grūtības pakāpe kopumā, kā arī atsevišķo partiju grūtības pakāpe. Muzikālajam materiālam jāatbilst katra audzēkņa spējām. Tas var būt 1 – 2 klases vieglāks par klasi, kurā mācās audzēknis.

Mācību repertuāra var būt iekļauti reģionālo un valsts konkursu, festivālu obligātie skaņdarbi.

Mācību procesā paredzēts:

- audzēkņa instrumenta spēles jau iegūto tehnisko iemaņu pamatprasmju attīstīšana un pilnveidošana;
- audzēkņa muzikālās spējas un spēles tehniskās iemaņas tiek izmantotas, lai sasniegtu mākslinieciskus mērķus izvēlēto skaņdarbu apguves procesā;
- darbs pie dinamikas, tempa, skaņas, tēlu, rakstura, noskaņojumu un saturu veidošanas;
- lasīšanas no lapas pieredzes iegūšana, pilnveidošana;
- iepriekšējo un jauno zināšanu un iemaņu nostiprināšana;
- nepiespiesta sadarbības gara radīšana, izpildītāju meistarības pilnveidošanas veicināšana audzēkņu vidū kopīgā sadarbības procesā;
- piedalīšanās mūzikas pasākumos, motivācijas veidošana.

Prasības mācību priekšmetā „Kolektīvā muzicēšana”:

- spēlējot ansamblī, saklausīt savu un citu ansambļa dalībnieku partiju (melodiskā dzirde), kā arī ansambļa kopskaņu (harmoniskā dzirde);
- spēlējot ansamblī, turēties kopīgā ritmiskā pulsācijā, precīzi izpildot skaņdarba ritmisko zīmējumu;
- spēlējot izmantot pareizu, ērtu aplikatūru;

- koordinējot kustības, tīri, precīzi, neizdaloties no kopējā skanējuma, izpildīt tehniski grūtas skaņdarba vietas;
- strādājot pie skaņas veidošanas paņēmieni un artikulācijas izkopšanas, panākt vienotu ansambļa spēles veidu;
- atbilstoši savas partijas lomas, komponista iecerēm un kolektīva vadītāja prasībām, piedalīties skaņdarba tēla izprašanā, veidošanā un atklāšanā.

IETEICAMAIS MĀKSLINIECISKAIS REPERTUĀRS*

1.klase – 3.klase

A . Filipenko „Cālīši”
 Krievu tautas dziesma „Ziema”
 J.Ķepītis „Lelles valsis”
 N.Baklanova „Bērnu maršs”
 Ž.Metallidi „Mans zirdziņš”
 B.Kempfers „Strangers in the night”

3.klase-5.klase

V. A. Mocarts „Menuets”
 Čehu tautasdziesma „Ganiņš”
 R. Bekmans „Eglīte”
 J. S. Bahs „Menuets”
 L. van Bēthovens „Vācu deja”
 R. Bekmans „Eglīte”
 Ž. F. Ramo „Rondo”

5.klase - 8.klase

J. S. Bahs „Menuets”
 H. Warren „Chattanooga Choo Choo”
 G. Miller „Moonliht serenāde”
 S. Džoplins „The Entertainer”
 H. Pavasars „Sūpuļdziesma”
 S. Džoplins „Peacherine Rag”

**Vai līdzvērtīgas sarežģītības pakāpes skaņdarbi*

Mācību sasniegumu vērtēšanas pamatprincipi un kārtība

Mācību sasniegumu vērtēšanas pamatprincipi un kārtība:

1. Pozitīvo sasniegumu summēšana;
2. Pārbaudes obligātums: audzēkņi saņem vērtējumu par izglītības programmas obligātā satura apguvi;
3. Audzēkņa zināšanām, prasmēm un attieksmēm noteikto kritēriju atklātība un skaidrība – prasību kopums iegūtās izglītības kvalitātes vērtēšanai atbilstoši izvirzītajiem izglītības programmas, kā arī mācību priekšmeta programmas mērķiem un uzdevumiem
4. Vērtēšanas formu un veidu dažādība;
5. Pārbaudes pieejamība: pārbaudes darbā ir jādod iespēju audzēknim apliecināt zināšanas, prasmes, iemaņas un attieksmes visiem līmeņiem atbilstošajos uzdevumos un situācijās, mācību starprezultātu un galarezultātu pārbaudēs iekļaujamajam mācību satura apjomam jāatbilst mācību priekšmeta programmā noteiktajam saturam.
6. Audzēkņa mācību sasniegumus vērtē salīdzinājumā ar plānotajiem rezultātiem, raksturojot mācību priekšmeta programmas vai tās daļas apguves līmeni;
7.
 - 7.1. Augsts apguves līmenis: izcili – 10; teicami – 9;
 - 7.2. Optimāls apguves līmenis: ļoti labi – 8; labi – 7; gandrīz labi – 6;
 - 7.3. Pietiekams apguves līmenis: viduvēji - 5; gandrīz viduvēji – 4;
 - 7.4. Nepietiekams apguves līmenis: vāji – 3; ļoti vāji – 2; ļoti, ļoti vāji – 1.

Balles	Koeficients	Līmenis
10 9	1 – 0.86	Augsts A
8 7 6	0.85 – 0.59	Optimāls O
5 4	0.58 – 0.35	Pietiekams P
3 2 1	0.34 – uz leju	Nepietiekams N

PĀRBAUDES REZULTĀTU VĒRTĒŠANAS SKALA:

Vērtēšanā pielieto **10 ballu vērtēšanas skalu:**

Apguves līmenis	10 ballu sistēma	Satura apguve procentos	Skaidrojums
Augsts apguves līmenis (apgūts)	10 (izcili)	95-100%	Augsts zināšanu un prasmju līmenis, kas pārsniedz mācību priekšmeta programmas prasības. Radoša pieeja. Izvērtēšana – prasme veidot spriedumus, prasme izvērtēt pēc izstrādātiem kritērijiem.
	9 (teicami)	86-94%	Pilnībā apgūtas mācību priekšmeta programmas prasības un iegūta prasme patstāvīgi un radoši pielietot iegūtās zināšanas. Sintēze – prasme savienot priekšstatus vai informāciju, veidojot jaunus, oriģinālus spriedumus vai secinājumus. Prasme risināt problēmas, izmantojot vairākus informācijas avotus.
Optimāls apguves līmenis (apgūts)	8 (ļoti labi)	77-85%	Pilnībā apgūtas mācību priekšmeta programmas prasības, taču reizēm trūkst prasmes patstāvīgi un radoši pielietot iegūtās zināšanas. Sasniegti darbam izvirzītie uzdevumi. Analīze – prasme sadalīt informāciju daļās, lai parādītu izpratni, sakarības.
	7 (labi)	68-76%	Apgūtas mācību priekšmeta programmas prasības, taču konstatējami atsevišķi trūkumi to patstāvīgā realizēšanā un pielietošanā. Izmantošana – prasme izmantot apgūtās zināšanas jaunā situācijā.
	6 (gandrīz labi)	59-67%	Apgūtas mācību priekšmeta programmas prasības, taču patstāvīgais zināšanu un prasmju līmenis atsevišķās jomās ir nepietiekošs un nepārliciecināms.
Pietiekams apguves līmenis (daļēji apgūts)	5 (viduvēji)	47-58%	Apgūtas mācību priekšmeta programmas prasības, taču zināšanu līmenis vairākās jomās ir nepietiekošs un nestabils, kā arī trūkst iemaņu tās patstāvīgi pielietot. Izpratne – prasme demonstrēt, kā iegūtā informācija saprasta
	4 (gandrīz viduvēji)	35-46%	Gandrīz apgūtas mācību priekšmeta programmas prasības, taču zināšanu un prasmju līmenis daudzās jomās ir nepietiekošs. Zināšanas – prasme atcerēties vai atpazīt informāciju.
Nepietiekams apguves līmenis (nav apgūts, vēl jāmacās)	3 (vāji)	23-34%	Mācību priekšmeta programmas zināšanas apgūtas virspusēji, vājš prasmju līmenis.
	2 (ļoti vāji)	11-22%	Apgūtas atsevišķas mācību priekšmeta programmas zināšanas, taču nav prasmju tās pielietot.
	1 (ļoti, ļoti vāji)	0 -10%	Absolūts mācību priekšmeta programmas zināšanu un prasmju trūkums, nav veikti visi pedagoga definētie uzdevumi.

Mācību sasniegumu pārbaudes vērtēšanas kritēriji mācību priekšmetam
Kolektīvā muzicēšana (mūzikas instrumenta spēle)
audzēkņu mācību koncertos

Vērtēšanas kritēriji	Vērtējums punktos	Vērtējuma skaidrojums
1. Ansambļa izjūta (spēja klausīties un sajūst otru dalībnieku)	10	Brīvi un atraisīti jūtas ansablī, teicami reaģē uz ansambļa dalībnieka vēlmēm, spoži veido priekšnesumu.
	8 - 9	Spēj labi iejusties ansablī, aktīvi reaģē uz ansambļa dalībnieka vēlmēm.
	7	Klausās, reaģē un atbalsta ansambļa vēlmes.
	6	Klausās pārējos dalībniekus, bet tas izdodas tikai daļēji
	5	Cenšas klausīties, bet ar grūtībām spēj iejusties ansablī.
	4	Tikai daļēji klausās ansambļa dalībniekā.
	1-3	Nespēj iejusties ansablī.
2. Izpildījuma tehniskā precizitāte (tempa noturība un ritma precizitāte, skaņveides paņēmieni (štrihu) precīzs pielietojums u.c.)	9-10	Visi tehniskā arsenāla komponenti tiek pielietoti skaidri, precīzi un pārlicinoši, augstā profesionālā līmenī.
	6-8	Izpildījuma tehnikas līmenis kopumā labs, tomēr dažu komponentu kvalitāte nepietiekama.
	4-5	Izpildījuma tehnikas līmenis viduvējs; vairāku komponentu pielietojumā trūkst precizitātes un prasmes.
	1-3	Zems izpildījuma tehnikas līmenis; lielākā daļa komponentu pielietoti nepareizi.
3. Nošu teksta precizitāte, skaņdarba atskaņojuma atbilstība mūzikas stilam.	9-10	Precīza nošu teksta un izpildījuma norādījumu interpretācija; pārlicinošs skaņdarba stila traktējums.
	6-8	Izpildījumā konstatētas dažas nošu teksta un izpildījuma norādījumu neprecizitātes; trūkst konsekventas skaņdarba stila izpratnes.
	4-5	Izpildījumā konstatētas vairākas nošu teksta un izpildījuma norādījumu neprecizitātes; nepārlicinošs skaņdarba stila traktējums.
	1-3	Izpildījumā daudz nošu teksta kļūdu, lielākā daļa skaņdarba izpildījuma norādījumu netiek ievēroti.
4. Atskaņojuma mākslinieciskais sniegums, mākslinieciskās izteiksmes brīvība, uzstāšanās kultūra	9-10	Augsta skatuves kultūra; spilgts un pārlicinošs mākslinieciskais sniegums.
	6-8	Skatuves kultūra atbilst uzstādītajām prasībām; mākslinieciskajā sniegunā vietām pietrūkst izteiksmes brīvības un pārlicības.
	4-5	Skatuves kultūra tikai atsevišķos komponentos atbilst uzstādītajām prasībām; viduvējs mākslinieciskais sniegums.
	1-3	Skatuves kultūras neatbilst izglītības programmas prasībām; zems mākslinieciskā snieguma līmenis.

Mācību sasniegumu vērtēšanas formas un veidi

Audzēkņa mācību sasniegumu vērtēšanā izmanto praktiski produktīvo **formu**:

- programmas atskaņošana.

Audzēkņa mācību sasniegumu vērtēšanā izmanto sasniegumu vērtēšanas **veidus**:

- akadēmiskais mācību koncerts - summatīvā vērtēšana 10 ballu vērtējuma skalā;
- atklātais mācību koncerts – tiek pielietoti divi vērtējuma veidi – formatīvais un summatīvais vērtējums;
- konkurss - summatīvā vērtēšana 10 ballu vērtējuma skalā;
- noklausīšanās - festivāliem, konkursiem – bezatzīmju vērtējums;
- tematiskie festivāli, tematiskie koncerti – bezatzīmju vērtējums.

Lietoto terminu skaidrojums

Bezzatzīmju vērtējums – īss mutisks vai rakstisks vērtējums par audzēkņa mācību darbību, darba stilu, attieksmi pret mācībām un mācību sasniegumu attīstības dinamiku.

Starpizvērtējums – (formatīvā vērtēšana) – mācību sasniegumu izvērtējums mācību laikā, kad vēl iespējams mainīt procesa gaitu un rezultātus, lai pedagogs sadarbībā ar audzēkni veiktu nepieciešamo mācību procesa korekciju, lai motivētu audzēkni mācību sasniegumu uzlabošanai.

Apkopojošais vērtējums – (summatīvā vērtēšana) – norāda, cik labi apgūts mācību saturs un sasniegti mācību mērķi.

PĀRBAUDĪJUMU GRAFIKS

Periods	Pārbaudījuma veids	Atskaņojamā programma
I semestris	Akadēmiskais mācību koncerts	Divi dažāda rakstura skaņdarbi
II semestris	Akadēmiskais mācību koncerts	Divi dažāda rakstura skaņdarbi

Mācību darba formas, mācību metodes

Mācību darba formas

Mācību procesa pamata darba forma ir **mācību stunda**. Vienas mācību stundas ilgums – 40 min. Stundās, ņemot vērā katra instrumenta spēles mācīšanās īpatnības, tiek apgūti tie paši elementi, kas pārējo priekšmetu stundās: zināšanas, prasmes un sabiedrības pieredze, tiek veidotas attieksmes, notiek muzikālā audzināšana.

Svarīga ir koncertu un mūzikas pasākumu apmeklēšana, iesaistot audzēkņus tai sabiedriskās dzīves jomā, kurai viņi gatavojas ar savu mācību darbību.

Kolektīvās muzicēšanas pamata darba forma – darbs grupā

Mācību metodes

- Dzīvā vārda metodes – izskaidrošana, ar kuras palīdzību tiek veikts sistemātisks priekšmeta izklāts un pārrunas.
- Darbs ar grāmatu – patstāvīgais darbs mājās nošu teksta apgūšanai.
- Uzskates metodes – novērošana, demonstrēšana, mūzikas ierakstu demonstrēšana, pieredzes apmaiņa.
- Praktiskās metodes - vingrinājumi.
- Reproducēšanas metode – atkārtojums un nostiprināšana.
- Konkursi un festivāli kā darba forma.

NOŠU MATERIĀLU SARAKSTS

1. Jaunajiem vijolniekiem. – Rīga: Ulma, 1997.
2. Latviešu komponistu skaņdarbi vijolei un klavierēm - Rīga: Ulma, 1990.
3. Parhomenko O. Vijoles spēles skola. – Kijeva, 1987.
4. Giedraitis S. Ansambļai pradenantiesiems Fortepijoni keturions rankom Nr.2
5. Ž. Metallidi Let,s play together – Санкт – Петербург: Композитор,2003
6. Светлячок, I – VI ступень – Санкт – Петербург: Композитор, 2004

MĀCĪBU SATURA APGUBEI NEPIECIEŠAMĀ APRĪKOJUMA APRAKSTS

Telpa (atbilstoši ansambļu spēles dalībnieku skaitam)

Mācību telpu aprīkojums:

1. mūzikas instrumenti – vijoles/dažāda izmēra

2. klavieres;
3. krēsli;
4. skapis nošu materiālu glabāšanai;
5. nošu materiāli un uzskates līdzekļi;
6. nošu pultis;

Mācību priekšmeta programma AKTUALIZĒTA: 01.09.2020.
Rīkojums Nr. 1-10/26 p.1.2.

(datums, gads)

Programma apspriesta mūzikas izglītības programmu *Metodiskās komisijas sēdē*
25.08.2020. prot.nr. 4

Engures Mūzikas un mākslas
skolas direktore

Ina Ineta Gailāne

01.09.2020.

Mācību priekšmeta programma
AKTUALIZĒTA: _____

(datums, gads)

Programma apspriesta mūzikas izglītības programmu *Metodiskās komisijas*
sēdē _____ prot.nr. _____

Direktore: _____

(vārds, uzvārds, paraksts)

_____ (datums)